

STYRANDE DOKUMENT

Godkänt datum 2023-09-26
Ärendenummer 2023-POL000224

Riktlinjer för Region Skånes medelsförvaltning

Antagen Regionfullmäktige 2023-09-26 § 50

Innehåll

Riktlinjer för Region Skånes medelsförvaltning.....	1
1 Riktlinjernas syfte och omfattning.....	2
2 Mål och strategisk inriktning (RF).....	2
3 Koncernsamordning.....	3
4 Finansiella risker.....	4
4.1 Ränterisk.....	4
4.2 Valutarisk.....	5
4.3 Finansieringsrisk.....	5
4.4 Administrativa risker/intern kontroll.....	6
4.5 Likviditets- och kreditrisk.....	7
5 Derivatinstrument.....	8
6 Rapportering och uppföljning.....	9
7 Uppdatering av riktlinjerna.....	9

1 Riktlinjernas syfte och omfattning

Regionstyrelsen har enligt av regionfullmäktige fastställt reglemente ansvar för Region Skånes medelsförvaltning. Enligt regionfullmäktiges riktlinjer för Region Skånes medelsförvaltning ska regionstyrelsen, inom de ramar som beslutats av regionfullmäktige, fastställa detaljerade anvisningar för den finansiella verksamheten inom Region Skåne omfattande upplåning, medelsplacering, valutaexponering samt hantering av kassaflödena inom koncernen.

Dessa riktlinjer omfattar särskilda anvisningar för att begränsa olika finansiella risker såsom ränterisk, valutarisk, finansieringsrisk, administrativ risk, likviditets- och kreditrisk samt hur finansiella riskbegränsande instrument (derivatinstrument) får användas.

Regiondirektören ska, utifrån av regionstyrelsen beslutad delegation, fastställa en särskild instruktion för hur den finansiella verksamheten ska organiseras. Instruktionen omfattar bland annat att fastställa vilka personer som inom det finansiella området har rätt att ingå och teckna avtal för Region Skånes räkning.

2 Mål och strategisk inriktning (RF)

Med utgångspunkt från regionfullmäktiges riktlinjer är finansverksamhetens övergripande mål att medverka till att säkerställa Region Skånes betalningsförmåga på kort och lång sikt. Inom givna risklimiters ska Region Skånes upplåning ske till så låg kostnad som möjligt och de egna medlen placeras så att god avkastning erhålls.

Finansverksamheten ska karaktäriseras av en låg risknivå. Spekulativt positionstagande i syfte att skapa intäkter på kortsiktiga ränterörelser eller andra kursrörelser får ej ske. Med spekulativt positionstagande avses att ingå transaktioner där underliggande låne- eller placeringsbehov inte motiverar affären.

Vid placering och kortfristig upplåning gäller att löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen).

Ränteomsättningar och förfall av lån ska om möjligt fördelas över olika tidsperioder så att ränteförändringar får begränsad påverkan på räntenettet.

Bestående överskottslikviditet ska i första hand användas för att återbetala utestående krediter i den mån det är lönsamt.

Händelser på kapitalmarknaden kan påverka Region Skånes möjligheter att anskaffa nödvändigt kapital för att fullfölja sina betalningsförpliktelser. Risken för detta ska minimeras med lång och kort upplåning och/eller bindande avtal om lån samt att de likvida medel Region Skåne förfogar över har högsta möjliga tillgänglighet (likviditet). Förfall av lån ska om möjligt fördelas över olika tidsperioder för att underlätta refinansiering.

Placeringsverksamheten ska också utgå från diversifieringsprincipen. Ett ensidigt beroende av emittenter bör undvikas. Placeringar bör ske i olika tillgångsslag och hos olika emittenter utifrån ett hållbart och etiskt hänsynstagande.

Region Skånes finansiella flöden får ej utsättas för valutarisk.

3 Koncernsamordning

För att kunna hantera de finansiella riskerna enligt reglerna i dessa riktlinjer ska alla beslut om leasing eller funktionsupphandling för bygg- och utrustningsinvesteringar som överstiger en totalkostnad om 1 miljon kronor underställas regionstyrelsen för godkännande. All finansiell leasing överstigande 1 miljon kronor ska hanteras av koncernkontorets finanssenhet.

För att effektivisera penninghanteringen ska samtliga saldon och likvidströmmar i Region Skånes samtliga förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda bolag vara samordnade i ett koncernkontosystem. Syftet med detta är att minimera det totala likviditetsflödet inom Region Skåne samt tillvarata kvittningsmöjligheter vilket leder till ett förbättrat räntenetto. Koncernkontoret ska ha det övergripande ansvaret för koncernkontosystemet och vara fullmakts- och behörighetsadministratörer i bank.

Undantag från anslutning till koncernkontosystemet beviljas av regionstyrelsen. Delägda bolag ges, efter särskild prövning av regionstyrelsen, möjlighet att anslutas till Region Skånes koncernkontosystem och i övrigt utnyttja finansiella tjänster hos koncernkontoret.

Regionstyrelsen ska fastställa internlimitram för checkräkning inom koncernkontosystemet för Folkandvården Skåne AB och övriga bolag inom

koncernen. Interna avtal mellan bolagen och internbanksfunktionen ska upprättas som reglerar villkor för konto och övriga finansiella tjänster.

Likviditetsprognoser utgör underlag för den tidsmässiga planeringen av placerings- och låneverksamheten samt för bedömningen av finansnettots utveckling. Region Skånes förvaltningar och bolag ska därför på uppmaning av Koncernkontoret upprätta likviditetsprognoser i enlighet med lämnade instruktioner.

4 Finansiella risker

Att bedriva en aktiv finansverksamhet med stora volymer innebär att verksamheten ständigt är utsatt för olika slags finansiella risker. Med risker menas i detta sammanhang oväntade händelser som påtagligt påverkar den finansiella situationen.

Inom givna risklimiter ska finansverksamheten eftersträva en så god avkastning och en så låg upplåningskostnad som möjligt. Därför är det av stor vikt att riskerna är definierade, att limiter är tydliga och bestämda och att uppföljning av verksamheten sker fortlöpande. Följande limiter syftar till att motverka att Region Skånes finansnetto hastigt förändras.

4.1 Ränterisk

Ränterisk definieras som risken att ändrade marknadsräntor leder till värdförändringar i räntebärande positioner eller till ett förändrat räntenetto. För finansieringen kan förändringar i räntenivån leda till ökade upplåningskostnader, för placeringar kan avkastningen eller värdet förändras.

Avsikten med nedanstående limiter är att hastiga ränteförändringar ska påverka Region Skånes finansnetto successivt. Ränterisken begränsas genom att låneskulden, inklusive derivatinstrument, och placeringarna har en viss tillåten genomsnittlig räntebindningstid och tidsmässig spridning.

Placeringsportföljens genomsnittliga räntebindningstid ska vara högst 2 år. Vid placeringar och kortfristig upplåning gäller att löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen).

Riktvärdet för låneskuldens genomsnittliga räntebindningstid inklusive finansiella leasingavtal och derivatavtal ska vid varje tidpunkt vara 2 år med

en tillåten avvikelse inom intervallet 1-3 år. Högst 50 procent av totala låneskulden inkl. derivatavtal får exponeras mot ränteförändringar inom den kommande 12-månadersperioden.

Begreppet låneskuld omfattar inte tillfälligt utnyttjande av checkräkningskredit. Finansiell leasing jämföras med upplåning och omfattas av samma regler som gäller för övrig skuldförvaltning med undantag av de fall kostnaden för leasingavtalen vidareförmedlas till extern part.

4.2 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för påverkan av finansnettot på grund av förändringar av valutakurser.

Region Skånes finansiella flöden får inte utsättas för valutarisk. Det är tillåtet att uppta lån i utländsk valuta om samtliga flöden valutakurssäkras så att endast ett kassaflöde i svenska kronor uppstår. Checkkrediter i utländsk valuta får förekomma i begränsad omfattning i syfte att minimera kostnader för transaktioner som genomförs i utländsk valuta.

I samband med upphandling av varor och tjänster är det tillåtet att sluta avtal i utländsk valuta. Region Skånes förvaltningar bör i samarbete med koncernkontorets koncerninköp som huvudprincip teckna avtal i svenska kronor utan underliggande valutarisk. I de fall avtal tecknas i utländsk valuta eller med motsvarande valutaexponering och där motvärdet i SEK överstiger 5 miljoner kronor, ska koncernkontorets Finanssenhet kontaktas för verkställighet av valutasäkring i samband med avtalstecknande och i överenskommelse med upphandlande enhet.

För avtal av löpande förvaltningskaraktär där det inte är möjligt att undvika direkt eller indirekt valutaexponering ska koncernkontorets finanssenhet kontaktas för bedömning om valuta helt eller delvis kan och ska säkras under avtalets löptid.

4.3 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att Region Skånes behov av likvida medel på kort eller lång sikt inte kan tillgodoses utan påtaglig kostnadsökning.

Koncernkontoret ska säkerställa tillgång till kapital för Region Skånes verksamheter till lägsta möjliga kostnad inom ramen för beslutade

riskbegränsningar. Detta kan ske genom kort och lång upplåning och/eller lånelöften.

Det långsiktiga kapitalbehovet ska tillgodoses genom lång upplåning (löptid mer än ett år). Lån, exkl. leasing, får inte bindas på en löptid som överstiger 10 år. I syfte att möta eventuella svårigheter att uppta lån ska den långfristiga låneskulden ha en över åren spridd förfallostruktur. Riktvärdet för den totala låneskulden, exkl. tillfälliga checkräkningskrediter, är att högst 30 procent ska förfalla till betalning inom kommande rullande 12-månadersperioder.

För att garantera tillgången på likvida medel under närmast kommande rullande 12-månadersperiod ska det finnas tillgängliga likvida medel, d v s kassa- och banktillgodohavanden, omsättningsbara räntebärande värdepapper, checkkrediter eller bindande kreditlöften som uppgår till minst 4 000 miljoner kronor.

4.4 Administrativa risker/intern kontroll

Administrativa risker är risken för förluster på grund av bristfälliga interna rutiner, mänskliga fel, brister i system eller brottslig verksamhet.

Den löpande finansverksamheten sker inom koncernkontoret. Koncernkontorets organisation ska utformas så att en tillfredsställande intern kontroll kan vidmakthållas.

Den utåtriktade affärsverksamheten ska arbetsmässigt så långt som möjligt skiljas från redovisning och uppföljning. Utifrån denna utgångspunkt delegeras åt regiondirektören att utfärda särskilda instruktioner samt arbetsbeskrivningar för koncernkontorets finansfunktion.

Instruktionen ska utvisa vilka personer inom koncernkontoret som har rätt att ingå och teckna avtal mm för Region Skånes räkning. Instruktionen ska tydligt reglera ansvarsförhållanden och arbetsgången för de personer som är involverade i den finansiella verksamheten samt ange tillvägagångssätt för uppföljning av den interna kontrollen. Allmänt gäller att alla affärsavslut, transaktioner, överföringar eller avtal ska utföras enligt dualitetsprincipen, som innebär att ingen ensam ska hantera en rutin eller handlägga ett ärende utan kontroll eller insyn.

Innan nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i finanssystem, både redovisnings- och värderingsmässigt.

Uppföljning av intern kontroll ska ske av en från verksamheten fristående organisation minst varje år.

4.5 Likviditets- och kreditrisk

Likviditetsrisk är risken att värdepapper p g a marknadssituationen ej kan omsättas vid önskad tidpunkt, till önskat pris eller önskad volym.

Likviditetsrisken begränsas genom att placering endast får ske i värdepapper som vid var tidpunkt kan avyttras. Depositioner i bank är tillåtna.

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser.

Kreditrisken begränsas genom att derivatkontrakt endast tillåts tecknas med kreditinstitut som innehar officiell rating motsvarande A/A2 eller högre hos något av kreditvärderingsföretagen Standard & Poor's eller Moody's.

Köp och försäljning av värdepapper ska ske genom svenska banker, av Finansinspektionen godkända värdepappersbolag eller genom utländsk bank/ värdepappersinstitut som står under motsvarande tillsyn.

Likvida medel får placeras i skuldförbindelser utgivna eller fullt garanterade av nedanstående organisationer med angivna begränsningar av belopp, löptid och rating.

	Emittent	Beloppsgräns	Max löptid
1.	Svenska staten	Obegränsad	Obegränsad
2.	Svenska kommuner, Kommuninvest	300 Mkr per emittent	5 år
3.	Svenska regioner	300 Mkr per emittent	5 år
4.	Statligt eller kommunalt helägda bolag	200 Mkr per bolag	5 år
5.	Säkerställda obligationer	300 Mkr per emittent	5 år
6.	Svensk bank, försäkringsinstitut, bolåneinstitut	2000 Mkr totalt samt max 500 koncern	1 år
7.	Svenska eller utländska företag	1000 Mkr totalt samt max 200 per bolag	3 månader

Vid köp av värdepapper med längre löptid än 6 månader ska motparten, eller värdepapper utgivet av motparten, i kategori 4, 6 och 7, inneha lägst långfristig rating

A / A2 hos någon av Standard & Poor's eller Moody's och för kategori 5 lägst AA+/Aa1. Vid köp av värdepapper med kortare löptid än 6 månader ska motsvarande långfristig rating eller högsta kortfristiga rating K1 / A1 / P1 innehas. (bilaga 1)

Medel får även placeras i bankräkning och deposit hos svensk eller utländsk bank som innehar officiell rating motsvarande A/A2 eller högre (Standard & Poor's resp. Moodys). Utöver beloppsgränserna i kategori 6 tillåts placeringar med ytterligare 500 miljoner kronor per bank i bankräkning och deposit med en begränsning av löptiden till högst en vecka. För placeringar med löptid upp till högst en vecka i bankräkning och deposit i Swedbank, såsom Region Skånes upphandlade flödesbank, gäller inte begränsningen 500 miljoner kronor.

Vid förskottsbetalningar finns risken att leverantören kommer på obestånd innan leveransen utförts. Region Skånes förvaltningar bör i samarbete med koncernkontorets koncerninköp som huvudprincip undvika förskottsbetalningar. I de fall förskottsbetalning sker ska Region Skåne erhållit bankgaranti från leverantör före förskottsbetalningens erläggande. Bankgarantin ska utfärdas av svensk eller utländsk bank med en rating motsvarande A/A2 eller högre hos något av kreditvärderingsföretagen Standard & Poor's eller Moody's. Bevakning av bankgaranti åligger resp. verksamhet. På motsvarande sätt ska förhöjda initiala avgifter i hyres- och funktionsavtal gentemot leverantörer säkras med bankgaranti eller genom pantsättning av den förhyrda lösa egendomen. Är beloppet ringa och leveransen nära förestående kan undantag medges efter samråd med koncernkontorets finanssenhet.

5 Derivatinstrument

Risntagandet i den finansiella verksamheten kan minskas genom att använda olika s.k. derivatinstrument. Till sådana instrument räknas swappar, terminer och optioner. Skälet att använda ovan nämnda instrument är att eliminera valutarisk och minska ränterisken i existerande lån eller placeringar samt för att underlätta att verksamheten bedrivs inom ramen för beslutade risknivåer.

Koncernkontoret får använda ränte- och valutaswappar, ränte- och valutaoptioner samt ingå ränte- och valutaterminskontrakt under

förutsättning att den resulterande totala positionen uppfyller de limiter på valuta- och ränteexponering som fastställs i dessa riktlinjer. Valutaderivat får enbart användas som försäkringsinstrument som skydd mot valutarisker i existerande lån eller i framtida betalningar i utländsk valuta. Räntederivat får på motsvarande sätt endast användas som skydd mot ränteförändringar i existerande lån.

6 Rapportering och uppföljning

För att ge Region Skånes ledning kontinuerlig information om finansverksamhetens utveckling och resultat ska i samband med delårs- och årsbokslut en separat finansrapport upprättas och rapporteras till Regionstyrelsen. Rapporten ska minst omfatta nedanstående punkter.

Lämnad och till regionstyrelsen redovisad information ska granskas av externa revisorer.

- aktuell skuld- och likviditetssituation
- placerings- och låneportföljernas sammansättning
- avstämning av de risknivåer som anges i dessa riktlinjer
- redovisning av ingångna derivatkontrakt
- jämförelse med planerad likviditetsutveckling under den gångna perioden samt en bedömning av utvecklingen under den återstående delen av året
- kommentarer

Vid ev. avvikelser från dessa riktlinjer ska åtgärder snarast vidtas för att återställa positionerna till riktlinjernas regler.

7 Uppdatering av riktlinjerna

Riktlinjerna ska årligen underställas regionstyrelsen för ny prövning.